

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1.º NÚM. 95

BARCELONA: DIVENDRES 7 DE ABRIL DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre): 1 pta. al mes
ESPANYA: 4 ptas. al trimestre
Fora d'ESPANYA: 6 ptas. al trimestre
Paquet de VINTICINC NÚMEROS: 25 cèntims
Anuncis, esquelas, remissions y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinalda.

Anuncis del dia
Sant Epifani, bisbe y Sant Donat, marit
Sants de demà: Sant Edeu, mr. y Sant Albert lo Magnu, ef.
Quaranta horas: Continúan a la Cofradia de la Guardia y Oración, a Sant Jaume.—S'expone a las sis del matí y se reserva a dos quart de vuyt de la tarde.—Demà seguirán a la mateixa Cofradia.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostre Senyora de la Font de la Salut, a Minimas ó a Sant Espirit.
La Mica d'avuy: (No hi ha commemoració).

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.º E. Lozano.— 6 abril
Horas d'observació: 9 matí; 3 de la tarda.—Barómetro a 0 y al nivell del mar: 769.15; 769.67.—Temperaturas: Máxima: 51.4 sol; 24.4 ombra. Mínima: ref.: 5.6; 8.4 ombra.—Termómetro tipo: 18.8; 20.6.—Pluja en 24 horas: 0.00.—Aigua evaporada en 24 horas: 3.60; 0.00.—Grans d'humiditat: 75.0; 83.2.—Vents: Direcció: OSO; O. Velocitat per 1.º: 0.6; 0.0.—Estat del cel: Nublós.
Despejat.—Máxims: Clases: Dels. Cantitat: 0.3; 0.1.—Observacions particulars:
Sortida del Sol, 5 h. 33 m.—Posta, 6 h. 29 m.—Lluna plena: Sortida, 5 h. 18 m.—Posta, 6 h. 36 h.

ARTICLES DE SUISSA LA CASA PAU COIX

ha comprat a la casa Holli totas las existencias d'articles de Suissa, transparents y cortinatges de musselina, de tul y d'aplicació. Pabellons de tul brodats, de 1,000, 2,000 y 3,000 rals, se venen a 20, 25 y 30 duros respectivament.
NOTA IMPORTANT.—Transparents de musselina de 3 metres llargh, a 3'95 pessetas. Cortinatges croixé, a 3'90 pessetas.

SECCIO D'ALFOMBRAS SECCIO DE LLANERIA
Alfombras moqueta... a 3'30 ptas. Llanas 8 pams d'ample... a 1' ptas.
6'4 sofà... 14' Damassé seda... 3'
ab fleco... 2' Alpaca labrada... 1'75

Per ésser ja al final de temporada, las mantas llana lliteras a 4 pessetas
VENDAS AL COMPTAT.—Horas: de 9 a 1 y de 3 a 7
Carrer Avellana, cantó a la Riera de Sant Joan es la primera escola després de la font

PARA-LLAMPS Y TIMBRES ELECTRICHES, se construeixen y col·loquen segons els darrers consells de l'Academia de Ciencias de París. Para-llamps desde 125 pessetas; timbres electriches desde 15 ptas.
AL BRAS DE FRANKLIN, Claris, núm. 77, Barcelona

EUSSEBI PRADO, sastre
369 • DIPUTACIÓ • 371

Té'l gust de participar a sos distingits client's haver rebut lo gran assortit de géneros pera la próxima temporada.
Especialitat pera vestits de senyora

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER," DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN RONDA SANT ANTONI, 9
(Societat en comandita)
Aquestas construccions que per sa duració, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanen molt especialment al senyors enginyers y fabricants, pera substituir ab ventajosa y economia los dipòsits de zinc, plom ó ferro en sas diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera'ls dipòsits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab mamposteria y rajols destinats al abastiment d'aigües de las poblacions y pera regar los camps, empleantse ab éxit cada dia superior aquest sistema, en canonadas de gran diámetro ab diferentes presions, pera conduccions y canalizacions d'aigua.
Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banyeras, aygüeras, serpentins, etc., molt econòmics y forts.

J. MARSANS ROF.---Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

LICOR BREA MÚNERA

22 ANYS D'ÉXIT.—Gran premi a l'Exposició de París
Membre del Jurat a Londres.—Diploma d'honor a Bruselas
El Licor Brea Múnera es lo que millor cura los catarros crònics, tos rebelde, espectoracions abundants, afech, bronquitis y demás afeccions dels òrgans respiratoris. Preserva del tífus, es útil en los catarros de la bufeta, purifica la sanch de mals humors, y té una acció tònica tal sobre l'organisme, que desperta la gana d'un mudo sorprenent.
Malalts cansats de prendre altres medicinas han acudit al Licor Brea Múnera, y a sa benèfica influencia han recobrat lo jó mes precós de la vida, qu'es la salut.
No confondreu LICOR BREA MÚNERA ab altres que portan noms semblants
FARMACIA DEL AUTOR, Passeig de Gracia, 24, Barcelona

Don Joseph Estalella y Roig

natural de Vilafranca del Panadés
¡Ha mort!

havent rebut los Sants Sacraments
(A. C. S.)

Sa esposa donya Ursula Estalella y Sivillá, germana, cunyats, nebots, cosins y demás parents, al participar a sos amichs y coneguts tan sensible pèrdua, los pregan l'encomana a Deu y assistescan a la casa mortuoria, Ansis-March, núm. 3, avuy, divendres, a las nou del matí, pera acompanyar lo cadavre a l'iglesia parroquial de Santa Agna y de allí al Cementiri.

No s'invita particularment.

L'Autor del Drama

L'estreno del drama d'en Victor Montalvá havia estat una ovació continua. A cada final d'acte s'havia hagut d'aisar el teló una infinitat de cops, entre'ls picaments de mans d'un public entusiasta, connot, que no's causava de cridar a las taulas al autor triomfant, pera ferli ofrena de la seva admiració. D'acte en acte, el deliri havia anat creixent, creixent, y al acabar-se l'última escena de l'obra, alló va ser un devesall de aplausos, de bravos! de crits, d'acclamacions. Y encare s'estava dret tot l'auditori en massa, els homes aplaudint y victorejant al dramaturg, las donas fent voleyar els mocadors en senyal d'homenatge al héroe d'aquella nit... quan, al saltar de la butaca el célebre novelista en Carles Brujas, va corre cap al foyer, exclamant ab la més viva indignació: —¡Aixó es una infamia, una infamia! L'èxit d'aquest home es una injustícia! Una injustícia que clama al cel!

Y com que semblants protestas eran fetas ab veu prou alta pera que se n'enterrassin bastants concurrents, alguns intims del novelista, amichs y companys del mon literari, varem seguirlo cap al foyer, ben estranyats d'aquella exaltació en un home tan de mon, tan distingit, tan correcte.

—Pero... ¿qué't passa? ¿qué tens?— van replicar alguns.—¿Qué es lo que dius?

—Dich que l'ovació tributada a n'aquest home, a n'aquest brol, a n'aquest farsant, es un crim un crim espantós que fa erissar els cabells del cap!

—Pero, escolta, Brujas, escolta...—va ferli l'autor dramàtic Montfret, tractant de calmar al seu amich de tota la vida.—Jo crech que estás obcecado... y que confons els conceptes... Tots estém conformes en que en Montalvá es un subjecte poch escrupulós; un home indigne, si tú vols; un cinich, si tan me fas dir... però, aquí no's tracta de l'home, sino de l'obra, y una cosa es el drama y una altra cosa es l'autor...

—Que no't sembla superba aquesta obra?—li deya l'un.

—Que no't s'ha seduhit, com a tots nosaltres?—li saltava un altre.

—Que no't la trobas forta y nova y veritat aquesta aspra concepció del món que respira tot el drama?

—Si la trobo potenta y original, diheu! Filla del geni, sublim, lo trobo! ¡La més enlayrada y la més grossa que may hagi omplert la nostra escena! Però... com més gran considero el drama, menos comprenci com no us estranya aquesta mateixa grandesa de pensament, d'intuició. En Montalvá—tots ho sabem—may ha passat d'un autor de dramas d'aventuras, eternament aplaudit pels parlaments declamatoris que esvalotan la galeria ó per las escenas sen-

—Com si ara l'estés veyent...—van anar responhent tots.

—Donchs, feuse càrrech—va continuar el novelista—que aquell xicot tan alt y gros y tan tinit a la vegada, va interessarme vivament com a tipo de estudi, com a document humil, y que portat de las mevas manias d'observador, vaig comensar a ferli preguntes, a amoixarlo, a distingirlo, tot a fi y efecte de que s'espontaneés. Las corrents de confiança aviat varen ser establertas. Jo alaboras, com quasi tots els presents, encara freqüentava bastant la casa d'en Montalvá, y vareig tenir prou ocasions de recullir las confidencias psicológicas de l'escribent. ¡Oh! ¡Quina ànima de poeta! Quina ànima de somiadore d'amagava sota las espesses formas d'aquell xicot! Ab una ingenuitat encantadora, em va explicar las sevas aficions literarias; em va contar els seus projectes, els seus somnis, las sevas ambicions. Em va dir que, mogut per la gran vocació que sentia pel teatre, no havia parat fins a collocarse a casa en Montalvá, a fi de que ab la gran influencia que aquet tenia sobre totas las empreses, li fes representar un drama que tenia escrit.—«Pero fins ara no se ha pogut lograr res...—leya apesarat.—«Es tan difícil fer pujar l'obra d'un principiant fins a dalt de las taulas!... Y va acabar dient:—«Si vosté m'el volgués sentir llegir aquet drama...»—«Ja ho crech que sí—vaig dirli. Y afiguerous la meva sorpresa, la meva impressió, quan l'endemà s'em presenta a casa y comensà a llegirme unas escenas inspiradas, vibrants, ardentes, plenas de vida y de passió, d'ideals de bellesa y de justicia. Alló era'l drama de l'home contra'l mon; el drama de l'individu il·luminat contra la societat cega d'espèrit; el drama de qui porta una idea de redempció, y s'estrella contra l'egoisme estúpido de las multitudes. En una paraula, senyors... alló era'l drama que acabem de veure representar!...

—Pero, aixó es horrorós!—va esclamar tothom.

—Veritat que sí? ¡Es una infamia que fa erissar els cabells! Però, espereuse, espereuse, porque aixó no acaba aquí. Admirat jo d'aquella obra potenta y original, faig fer formal promesa a son autor de que remouria cel y terra fins a lograr que'l drama's representés. Però... la mort de ma filla y'l meu viatge a Inglaterra pera cercar esbarjo a mon dolor, me varen impedir la realització del meu propòsit.

Quan vaig tornar, desseguida vaig volguer tenir noticias d'aquest xicot y... em van respondre que havia mort.—«Mort de qué?—Oh!...—De quin mal?—«Oh!... No sé sap...—Un jove tan sapat, tant fèrtil!...—Si... Va comensar a decandirse, a decandirse... y un dia el van trobar mort en un recó del despatx...»

—Miren, senyors, desde aquell dia no'm puch arrancar del cap la tenebrosa idea...

Peró en aquell mateix instant va venir a ofegar la paraula del narrador un terratrèmol de crits y picament de mans que va deixar sopats a tots. Els finesstrals del foyer, que donavan a la Plassa del Teatre, varen quedar instantàniament il·luminats ab apoteósicas resplandors d'atxas encenses...

Era la multitud entusiasmada que portava triomfant a l'autor del drama, a n'en Victor Montalvá.

R. CASELLAS.

Notas políticas Com surten los cuneros

Parla en Baró, y com de costum, parla pera deprimir a Catalunya. La disculpa, la atenuació, la excusa, son pels de dalt, pels que governan, pels que tenen lo manubri de la immensa màquina de corrupcions que constitueix l'Estat Espanyol.

«Ciert que los gobernados no estamos a mayor altura que los gobernantes, y abrumador ejemplo de esta afirmación hallamos en Cataluña, pues de todo discentimos y a todo concedemos importancia menos a aquello que en realidad la tiene, como lo demuestra el hecho de tolerar que desde Madrid convirtieran nuestros distritos en gelatinas donde se cultivaba el microbio del cuneroismo, nosotros que nos salimos de nuestras casillas cuando se trata de cuestiones éticas y prohibitorias. Tronamos contra Madrid, pero nos traemos de Madrid a los que han de representarnos en Cortes; abominamos del espíritu que llamamos castellano, y damos las actas a los que en tierra de Castilla han nacido y no saben espresarse en catalán. ¿Es que nuestra raza, que se quiere sea superior a todas las razas de la Península, es de inteligencia tan menguada, que no es posible hallar en Cataluña cincuenta diputados y quince senadores que tomen asiento en las Cortes sin hacer reír? O es esto, ó el espíritu catalán está en los labios y en el corazón, pero no en la inteligencia ni en la voluntad de los que de él hablan a todas horas.»

Es cert que molts districtes de Catalunya son patrimoni de diputats cuneros, que'ns venen de Madrid, han nascut en terra de Castilla y no parlan la nostra llengua; lo que no es cert es que'ls catalans los fassin venir n'ls donguin actas. Venen ells y venen ja ab l'acta a la butxaca, que per aixó saben ahont cau lo ministeri de Governació y están avessats a pujarne las escalas, y per aixó son de la alta clientela del ministre.

Lo ministre encasilla al cunero y lo envia ab l'ordre de ferli sortir al governador, lo governador l'encara ab lo Gran Cacich, aquest ab los caciquillos y aquests ab los secretaris d'Ajuntament, tot gent ejusdem furfuris.

Desseguida lo governador, lo senyor Baró ó un de sos successors, envia a buscar als alcaldes de tot lo districte y diu:

—Vostés tingintse compte; m'han de fer sortir a don Cunero Sánchez Quiñones, ó sino com no han d'haver pogut

umplir las cent mil ordres reals y sobrenaturals, confirmatorias y contradictorias que cada dia donem, m'els emperero y arruino a vostés y a tot lo seu poble, pels sigles dels sigles. Ab aixó fassin la comedia y envihin las actas en blanc... En cambi, carta blanca tindrán vostés y tota la gent cacique-resca; en lo de la seva administració, no miraréu prim.

Y don Cunero surt diputat.

Y'l verdader poble català no'n ven, ni'n resa, ni'n sap res.

Y per aixó y ab molta rahó, tronamos contra Madrid y contra'ls partits ó partidas que apoyan las sevas trapellerias, repetim alló de: Ay Castilla castellana, y no creyém ni respectem ordre material tan desordenadament demoralizador y criminal.

Ara lo que voldriam que'ns dignés lo senyor Baró, si seria un medi ben legal, ben pacífic, ben ordenat, de treure'ns de sobre als cacichs y als que, guiats per ells, manifestassen l'administració municipal, falsifican las llistas y'l sufragi y fan las eleccions; quan ni dalt ni baix, devant ni darrera, tota aquesta gentussa té rey que la mani, ni Papa que la excomuni, sino govern que l'apoyan y la serveixen sense escoltarse a ningú, y l'hi treuen de sobre tota mena de penas y de demandas, en justa correspondencia de ferlosli diputats cuneros y no cuneros a las ordres dels que manan.

Nosaltres creyém que tot aixó no's cura sino ab llengua seca.

A menos que ab un B. L. M. preguesim als ministres, al governador, als cacichs y als secretaris, que no ho fessin.

¡Qui sap! Potser ab una targeta de visita.

Lo que dihen los futurs representants de Catalunya (1) En Sol y Ortega

Lo famós orador republicà ens ha rebut ab la seva habitual franquesa y a las primeras indicacions dels propòsits que'ns guayan al visitar-lo, s'ens ha posat immediatament a nostra disposició.

Comensat la intervieu li hem preguntat:

—Qué't pensa vosté de l'establiment d'una diputació general a Catalunya?

—Hi estich conforme en absolut. Crech que la divisió en provincias es completament arbitraria y no respon a cap realitat. Crech que s'ha de fer una nova divisió d'Espanya en grans regions, atenen al element territorial y

(1) A fi de que'ns conegui lo que pensan sobre alguns punts de gran interès pera Catalunya, los qui en las Cortes estarán en condicions pera portarlos a la practica, LA VEU DE CATALUNYA inaugura aquesta secció en la que s'hi consignarà lo criteri dels futurs representants de Catalunya.

al moral: a la rassa, a la historia, a las tradicions y a la diversitat de necessitats y de cultura. Y crech que s'han de crear organismes que respoungin a aquesta divisió y que contribueixin a restablir la unitat de las regions en mala hora destruhida.

—Y com la organissaria vosté la diputació catalana?

—Ab aixó no hi he pensat encare. Preocupat ab los problemas de carácter general, no he tingut temps d'estudiar los details de procediment y d'aplicació.

—¿Quinas atribucions creu que denarian concedirse a la diputació catalana?

—En aquest punt tinc lo criteri que tot lo que sigui d'interés exclusiu de Catalunya, ens ho hem d'arreglar nosaltres sense que hi tinga que intervenir per res lo poder central. La diputació catalana ha de tenir la més completa autonomia económica y administrativa. Fins en los conflicts dels organismes municipals y regionals ab los representants del poder central, crech que s'han de resoldre en alsada dintre de Catalunya, ja confiant la resolució als organismes judicia's existents, ja creant una nova entitat. Crech que a Madrid no's han d'administrar; per aixó us bastem nosaltres. Més, pera que dongui bons fruits aquesta reforma s'ha de regenerar tot, els homes, la terra, fins l'ayre que's respira.

—Aceptaré, donchs, la celebració de un concert econòmic entre la Diputació y l'Estat?

—Sense cap mena de dubte. La Diputació que pagui un tant aliat al Govern y que ella, dintre Catalunya, fixi l'impostos, s'encarregui de la seva recaudació y distribució, que'ls pugui gastar ab tota llibertat y fins li sigui permès contractar emprèstits pera atendre a necessitats y empendre las obras y milloras que siguin útils a Catalunya. Lo concert denria estar subjecte a modificaciones periódicas; cada quinqueni, per exemple.

—¿Es partidari de la autonomia universitaria, reconeguent personalitat jurídica a las universitats regionals?

—Partidari convenut. Crech que las universitats no han de ser dependencias del Govern, sino de ser dependencias, que puguin fomentar la cultura sense entorbecs de cap mena. En tots los països adelantats, aquestas cosas ni tant sols se discuteixen; pero aquí, ja sab que estém molt endarrerits en tots los ordres.

—¿Es partidari del sufragi per classes, pera las eleccions dels municipis catalans y de la Diputació general catalana?

—Sí y no. Soch partidari d'un sistema mixte. Crech que s'ha de donar representació al element corporatiu, però que no's pot prescindir del element individual. Més, l'establiment del sufragi per classes, fa necessari un previ estudi de la constitució social de Cata-

lunya que, a mon entendre, encara està per fer.

De les incompatibilitats per exercir càrrecs públics per rahó de la naturalesa, què'n pensa V?

—Que deuria ser, rimar-se en absolut. Entenç que no responen a res y que son de molta més consideració i inconvenients que las ventajitas. Aixís que los jurats se buscan del país, crech que deuria serho també's que hi desempenyin càrrecs públics.

—Lo moment d'opinió reflexat en los programas d'assemblies de productores, Cambrs agricolas, Societats econòmiques, etc., quí'a concepte li mereix?

—Crech que s'ha d'entendre. Jo accepto tots los programas formulats. Es l'opinió que parla y's polítichs hem de escoltarla y donar satisfacció a sos desitjos. Entre's programas formulats hi ha algunas divergencies. Es precis un treball fet a conciencia per depurar, concordar y aplicar las conclusions que en ells se consignen.

—Creu que aquestos punts serán tractats en las próximas sessions de las Cortes?

—No sé si's tractarán, pero crech que deuria tractarse. Aquestas reformas son urgentissimas y no permeten aplasaments. Si diu que's reuniran las Cortes pel mes de maig, se passarà molt per alt sobre la ratificació del tractat de pau, s'aprovarà a correcció's pressupostos y's tancarán las Cortes per una llarga temporada. Si en realitat aquest es lo propòsit del govern, jo, en cas de ser diputat, m'hi oposaré ab todas mas foras. Avants de parlar dels pressupostos, s'han de discutir las reformas de que hem parlat, puig lo que's resolt pot influir considerablement en la manera de confeccionarlos. La nova organització administrativa de l'Estat espanyol es un assumpte previ que, avans que tot ha de discutir-se. La situació de Espanya es molt critica y si's volen emprendre camins de regeneració, s'ha de fer desseguida, encare que las Cortes hagin d'estar reunidas tot l'istiu.

Novetats científicas

Ab motiu de la explosió del polvori de Lagoubran, s'han observat una serie de fenòmens interessants per la ciencia. La ona destructiva engendrada per la descomposició instantánea de més de un milió de kilograms d'explosius, s'ha fet sentir a més de 130 kilometres de distancia. L'esclat s'ha sentit de més enllà de Nice, com si fos un tró llunyà y soterrani, y las vibracions han trencat vidres y remogut pedras fins a Montecarlo. Los efectos balísticos han sigut de una energia pocas vegadas vista. Las casas vecinas al lloch del succés han sigut enruadas com si hagués passat un gros cicló, los materials han quedat pulveritzats y algunas pedras de molts kilograms, han sigut llessadas fins a tres kilometres de distancia. Semblants fenòmens s'explican sapiguente l'ayre en moviment adquireix una energia terrible; si la massa es petita, lo treball es proporcional al quadrat de la velocitat, y las velocidades, baix la presió de molts millers d'atmósferas arriban a obtenir kilometres per segón. Es lo cicló, lo cicló més violent que's coneix.

La Societat belga d'electricitat organisa a Bruselas, per lo próxim mes de juny, una exposició de electricitat en la casa particular. La exposició comprendrà: en la primera secció, llum, calor, força motriu, pilas y acumuladors; en la segona secció, telegrafo, teléfono, aparatos de registre y seguridad, rellotjeria eléctrica, higiene, electricitat medicinal, música, mobiliari, etc., etc.

Ab motiu de la próxima reunió de Societats científicas a Toulouse, la Societat arqueológica y la Societat de geografia, organisan una exposició de rellotjes antics y moderns. Ademés de las listas ó indicació de semblants instruments, se demanan los dibuixos ó fotografias dels mateixos, ó a lo menos las descripcions, junt ab lo text de las inscripcions que'ls acompanyan. Ho recomanem als excursionistas per si'ten algun de colleccionats, donchs aquí a Catalunya n'hi ha de molt típics ó interessants.

M. Gandry ha presentat una nota de M. Bonle en la Academia de Ciencias de París, sobre diferents fòssils de Madagascar. Aquestos fòssils son interessants principalment per las conclusions que permeten formular. Alguns d'ells, recuils a 10 kilometres de la costa Est de l'illa, pertanyen, en efecte, al juràmic ó al cretaci, y son idéntics als que's troban a Normandia ó a las Ardennes. D'altres dedueix una vegada més que'n altres períodes geològics, la diferencia de las especies era menos gran que avuy dia.

Ademés, l'existència d'aquestos fòssils en una regió de l'illa, que's considerava com lo vestigi d'un continent, es un fet molt important, donchs no convé ab la hipòtesis de l'existència en los temps passats d'un continent que hauria unit l'India ab l'extremitat Sud de l'Àfrica, y del qual la meseta oriental de Madagascar no seria més que una engruna. Pot molt ben ser que aquest continent hagi existit a l'època del Arias, però més tard s'hauria enfonsat a més de 4,000 metres sota'l mar.

Lo iodo existeix realment en la atmósfera? Tal es la qüestió que M. Gantier ha procurat resoldre darrerament. La presència del iodo en la glàndula tiroidea dona un interès particular a la qüestió.

¿Pero aquest iodo prové de la atmósfera ó dels aliments?

L'esmentat s'ha buscat aquesta substancia baix las tres formas següents: iodo fixat al estat de pols insoluble, iodo fixat al estat de pols soluble y iodo gasós.

M. Gantier ha fet diferents experiments ab l'ayre del mitj de París, dels boscos y dels Pirineus a 2,000 metres d'altitud, y al mitj del Océa. L'ayre de París conté, efectivament, iodo insoluble; l'ayre dels boscos molt allunyat del mar y dels cims dels Pirineus no conté rastre de iodo gasós, pero en cambi té'l iodo insoluble. Aixís l'ayre del mar y l'ayre de la capital presenten lo iodo insoluble en suspensió; mes l'ayre del mar ne conté de 13 a 14 vegadas més que'l de París. En quina forma aquest iodo insoluble existeix en la atmósfera? Lo més probable es que sia en forma de pols d'algas. En apoyo de aquesta opinió, M. Gantier observa que en aquest cas se tractaria de materias extremadament lleugeras y que, per consegüent, la quantitat que la atmósfera en conté deu ser més gran en quant mes enlayre sia; y en efecte, analisant la pols recollida en la columna de la cúpula del Pantheon y al cim del edifici, M. Gantier ha trobat que 100 grams de la primera contien Omg, 086 y 100 grams de l'altra Omg, 551, resultats que corroboran la hipòtesis.

F. R. S.

Notas electorales

Lo candidat pel districte de Berga don Lluís Pons y Henrich, se presenta ab carácter d'incondicional al senyor Planas y Casas.

Sembla que dit senyor té la candidatura mal parada, per quant se'l considera com a patrocinador del projecte de prolongar lo ferrocarril econòmic de Berga, de manera que quedarian aïslats de comunicació molts poblacions del districte.

En una reunió, que segons nos comunica nostre corresponent, que va celebrarse dijs passats a Berga, se protestà fortament del projecte, davant de més de dugus mil presonas, presentant al senyor Pons com a principal instigador del mateix.

Per la circumscripció de Barcelona's presentarán segurament los següents candidats:

Don Joan Sellarés, don Joseph Cuenca, Marqués de Soto Hermoso, don Joan Puig y Saladrigas, don Rómul Bosc y Alsina, don Joan Sol y Ortega, don Nicolau Salmerón, don Francisco Pi y Margall, don Joseph Vallés y Ribot, y don Emili Junoy.

Aquesta circumscripció ha d'eleger set diputats, y cada elector pot votar-ne cinch.

Al districte de Granollers guanya terreny la candidatura del distingit advocat autonomista don Miquel Laporta.

Es quasi segur que a Badalona se farà un meeting de propaganda a favor de dita candidatura, essent probable que també se'n celebrin a Granollers y en algun'altra població important del districte.

Gazeta catalanista

La Revista de Sabadell, publica una llarga ressenya de la important sessió celebrada en lo Centre Català d'aquella ciutat en commemoració del XIII aniversari de la fundació del mateix.

Copià d'aquell diari lo següent extracte del notable discurs que pronuncià'l president del esmentat centre, don Manel Folguera.

«Entrant totseguit lo senyor Folguera ab sa encisadora naturalitat al objectiu primordial de la festa, digné que son objecte era celebrar lo XIII aniversari de la fundació del Centre Català, estenent-se totseguit en atinades consideracions, fent avinent que fa tretze anys uns quants joves, moguts pels mateixos sentiments de amor a sa patria catalana, s'aplegaren pera treballar en comú en la propagació dels purissims ideals del iniciat renaxement de Catalunya, fent notar lo molt camí que durant aquestos tretze anys han fet las idees catalanistas, puig allavors aquell aplech d'entusiastas que formaren lo Centre Català eran tixguts per una colla de beneyts y are ja tothom los hi dona la rahó y son altament considerats, y encara que fa pena'l dirho, exclamà, més a fora de Sabadell que en nostra població.

Fen esment de que la pursa dels ideals catalanistas los hi ha fet veure sempre clarament las necessitats dels pobles, y per aixó, digné, quan s'iniciaren las guerres de las Colonias, predicaven arreu la conveniencia de que Espanya concedís a Cuba y a Filipinas una franca y completa autonomia, oposant-se a las corrents patriotes, valguenmos aixó lo dictat de mals patriotes y filibusters, y are que tothom ha vist las consecuencias d'aquell esbojrrat espanyolisme, som nosaltres que tenim d'escoltar dels que allavors se deixaven portar per la corrent, que si se hagués donat a temps l'autonomia a las Colonias, aflixant los lligams ab qu'el centralisme las tenia amarradas, s'haurien estalviat la pèrdua del jovent d'Espanya y l'engoliment de tants milions y la vergonya de tantes derrotas sufridas per culpa del quixotisme espanyol encomanat a tota Espanya. Avuy han cambiat per complet las cosas, digné lo senyor Folguera, y tan forta volada han pres los nostros ideals, que fins lo Govern actual ha tingut de fer servir d'escala pera pujar al poder las tendencies regionalistas de la opinió pública.

Declarà que no esperava res de job dels governs centralistas, pero que tenia absoluta confiança ab la virtualitat de las idees catalanistas, quinas, malgrat trovasse contrarestades per molts catalans que perteneixen a las anomenadas classes directores lligadas desgraciadament ab los partits polítichs madrilenys, aquestas idees farien sa via, puig ayals catalans, si be es cert que per sa edat y son modo d'esser no es tan facil desferse dels lligams del centralisme, precisament per aixó mateix son gent que van a la posta y per la llei de la naturalesa desapareixerán aquestos entrebanchs, quedant lliure lo camí a los ideals purs que han de regenerar a nostra terra, y estich segur, digné, que si no ho conseguim nosaltres ho conseguiran los nostros fills.

La festa d'avuy, acabà dient lo senyor

Folguera, es un espay de nostros cors y de nostre esperit, saboreiant lo goig que dona la satisfacció de nostra conciencia, assolintnos ab las armonias de la poesia y de la música de nostra terra; pero no pensem que aquest espay siga per adormirnos sobre'ls llaurers, sino per refernos y tornar a comensar nostra tasca ab lo mateix entusiasme que fins ara, guits y esperonats per l'amor vivíssim per nostra estimada Catalunya.

Ademés, se llegiren hermosas composicions y varen executar-se diferents pessas musicals, pels senyors Got, Puig, Capmany, Cibera, Bojós, Armengol, Duran, senyora Climent, senyora de Bojós, senyora Cabanó y Casas y Batlleu, essent tots ab justicia aplaudidissims.

Al final, la senyora Whorle cantà tendrissims cançons catalanas, acompanyada al piano pel mestre Millet.

Acabà la sessió dirigint als concurrents lo senyor Folguera, un hermós discurs de gracies, que al igual que'l discurs de fondo que havia pronunciat poch avans, sigué acollit ab una tempestat d'aplausos.

Viatge per l'América del Sur

Exposició al Ateneu Barcelonés

A fi de la present setmana, se donarà per closa al Ateneu Barcelonés l'important exposició de fotografias, reproduch paisatges, monuments, tipos ètnichs y principals personatges de l'América del Sur, per medi de las quals ressenya plásticament l'exposició, nostre amic don Joseph Puigdollers Macià, lo detingut viatge que feu l'an passat per aquells països del non hem.

L'illustrat viatge ha cuytat sobre tot d'indicar gràficament los itineraris de sa llarga y agitada expedició.

Un mapa de l'América del Sur per medi d'una ratlla vermella dona idea exacta de la importancia del viatge.

De moment se ven que desde Barcelona se dirigeix a las Repúblicas del Plata y representan aquestas Repúblicas bonicas fotografias de Buenos Aires, Rosario de Santa Fé y Córdoba, de la República Argentina y unas altres de Montevideo, República del Uruguay.

Se marca un viatge per los rius Paraná y Paraguay fins a la República de aquell últim nom, y se exposan unas vistas de la Asunción.

Lo viatge a la República de Chile, està marcat per dos diferents punts; per lo Estret de Magallanes y per la Cordillera de los Andes, y diferents fotografias donan bona idea de lo bonich é important de aquestos viatges.

La República de Chile, es sens dubte la millor representada. Hi han multitud de vistas panoràmiques y detalladas de las principals poblacions, Santiago, Valparaíso, Concepción, etc. Completan a aquesta República una gran quantitat y varietat de fotografias de usos y costums del país, desde lo típic «ball de la huaca» ó las «dones Chilenas», collecció en conjunt de moltissims nayas de Santiago y Valparaíso, que han cridat molt l'atenció.

Un viatge a Bolívia per lo llch Zúñiga es molt curiós é interessant segons se demostra per las fotografias exposadas, en las que ademés de las d'usos y costums, n'hi ha variats que representen las ruinas que encara existeixen de la rassa de los Incas que poblaren aquells territoris.

Seguix després lo viatge per la costa del Pacífic al Perú y se troba representat per una grandíssima fotografia panoràmica de Lima y altres d'aquell hermos país.

Donant volta per lo Istme de Panamá passa a las Repúblicas de Colombia y Venezuela, y per las Antillas torna a Europa. En casi todas las Repúblicas hi ha la fotografia del respectiu actual jefe d'Estat.

Curiosa é important es la collecció de las monedas en curs en las 10 Repúblicas Sud-Americanas que en un quadro ha exposat lo senyor Puigdollers y que ha recollit durant son finit viatge, que ha durat a la vora d'un any.

Felicitam al senyor Puigdollers per l'encertada idea que ha tingut de fer nos desfrutar de las curiositats y coneixements de la seva expedició per medi de las hermosas fotografias exposadas al Ateneu Barcelonés.

Academia de Jurisprudencia y Llegislació

Ab alguna major assistència que'n las anteriors, celebrà dimecres, la seva sessió ordinària, baix la presidència de don Alvar M. Camín.

Seguint la discussió del tema pendent sobre l'adquisició de la ciutadania, feren des de la paraula los senyors Pedrol y Barella, pronunciant interessants discursos, analisant aquell las prescripcions del Códich civil y de la Ley d'Enjudiciament pera deduirne la condició del stranger a Espanya, que trobà bastant ajustada a las exigencies de ciencia jurídica; y fixasen principalment lo darrer en las personalitats jurídicas colectivas.

Abds conferenciants escoltaren merescuts aplausos.

Noticias de Barcelona

Ahir matí sigué acompanyat al Cementiri'l cadàver del distingit financer don Salvador Taberner y Elias.

Figuravan en l'acompanyant lo clero parroquial del Pi, y president lo dol s'hi veyan los fills del finat, als qui segons una considerable nunió d'amichs, que eran todas las personas més significadas del comerç y la industria de Barcelona.

L'enterró del senyor Taberner ha constituit una verdadera manifestació de dol públic, y ben mereixedora d'ella n'era'l finat, donchs per sas dots de cavalier, son ànima bondadosa, y sa infatigable laboriositat havia sapigut guanyar tantas conceixensas com amicitats, y crearse una posició enviable y respectada.

A la distingida familia del senyor Taberner, y en especial als seus fills, renovem la expressió del nostre condol.

En la darrera sessió celebrada per la Junta Provincial d'Instrucció, se prengueren los acorts següents:

Entregar lo certificat de classificació de

la senyora viuda de Roig y donya Emília Tolrà, concedintlosli la pensió de viduetat de 275 ptas. anyals.

Participar al Ajuntament de Riadeperas pera los deguts efectos, la providencia dictada per la Direcció general d'Instrucció Pública, disposant que s'aboni al mestre don Fermi Marin, la quantitat que correspon a rahó de 50 cèntims diaris, a comptar desde lo dia d'octubre de 1891 al 10 de desembre de 1894, sempre que lo senyor Marin justifi d'un modo formal que paga 40 cèntims diaris per l'arrendament de la casa habitació que ocupava.

Remeter al Rectorat l'expedient de permuta, promogut per los mestres de Fogas de Monells y Villar del Olmo (Madrid).

Donar per rescindit lo conveni de retribucions celebrat per l'Ajuntament de Calders y la maestra que fou del de Monistrol, pero prevent a la Junta local que procedeix immediatament a la classificació de las nayas.

Dir al alcalde de Pontóns que en lo edifici destinat a escoles públics no pot haverhi cap estudi privat.

Facilitar per secretaria lo certificat que reclama donya Cecilia Coma, referent al lloch que ocupava en lo escalafó.

Complimentar los nombraments [de donya Encarnación Mombela] pera auxililar interina de párvuls y de donya Maria Porqueres, pera auxililar interina de la escola elemental de nayas, abduas de Barcelona.

Cobrar [del Banc d'Espanya] las 22.881 pessetas que remet la Junta central de drets passius per lo pago de las pensiones del vensut trimestre dels jubilats.

Nombrar auxililar interí de Berga a don Lluís G. Solanellas, y mestre interí de Sant Andreu de la Barca a don Arseni Raventós.

Unir al expedient de don Quint Calvo, mestre de Torrelles, lo recurs original del interessat que remet l'Alcalde de Madrid.

Demà dissapte a dos quarts de sis de la tarda, don Joan Baptista Gallego y Batlle, alumne de la Facultat de Medicina, donarà una conferencia en l'Agrupació escolar catalanista «Ramón Llull», sobre'l tema «L'estatura humana».

Los mossos de l'Esquadra d'aquesta ciutat detingueren a Agustina Soler y Sirve, reclamada pel Juge del districte del Parch per seguirse'l causa sobre calumnia.

Lo Centre Excursionista de Catalunya, celebrà durant lo mes d'abril, los següents actes:

Demà, divendres, dia 7, lectura dels següents treballs: «Els encantats de Canaball» (folk-lore), per don Romuald Alfaras, delegat a Figueras, y «Bons records d'altre temps», per don Pere Comany y Fages.

Divendres, 14, lectura d'alguns fragments de Couperus, traduïts al català per Joseph Maria Aguirre.—Sessió preparatoria de l'excursió al Corredor.

Divendres, 23, festa patronal de Sant Jordi.

Divendres, 28, don Cristófol Fraguas, llegirà la seva «Excursió a Palafrugell, Palamós y Sant Feliu de Guixols, ab exposició dels clixés del propi senyor, per medi de projeccions lluminosas.

Ademés, lo diumenge, dia 26, farà l'excursió mensual, havente senyalat per punt las serras y santuari del Corredor.

Aquest mes se farà la tercera excursió práctica de Fotogrametria, quin dia's fixarà oportunament.

Ahir mitjdía va ser portat en gravis estat, a la casa de socorro del districte de la Concepció, un empleat de las brigadas municipals, que mentres estava treballant al carrer d'Ausias-March, entre Bruch y Girona, ha tingut la desgracia de que un carro l'atropellés, rompenti una costella.

Lo Foment del Treball Nacional, d'acort ab l'Administrador de l'Aduana d'aquesta capital, estudia la manera de facilitar la circulació dels filats desde'ls magatzems dels fabricants a las fàbricas propietat de aquestes que radican en los pobles de la provincia.

Dissapte, a las nou del vespre, lo senyor Joseph Ricart y Giralt, donarà en lo Foment del Treball Nacional, una conferencia pública en lo que desentrotllarà'l tema: «Teoria del poder naval a Espanya».

S'ha encarregat de nostra informació ciclista, l'intelligent amateur don Joseph Elias y Juncosa.

La Societat Econòmica Barcelonesa de Amichs del País, celebrà sessió ordinària lo vinent dissapte, dia 8, a las sis de la tarda.

Per trobarse lleugerament malalt, no pogué donar ahir la seva anunciada conferencia al Institut Agrícola Català de Sant Isidro, nostre company de redacció don Joaquim Aguilera.

Hem tingut ocasió de visitar l'important Gabinet Ontològic que posseïeix lo conegut dentista don Pere Carol, en la Rambla de Canaletas.

Tot lo més modern que'n instrumental ha surtit, respecte a cirurgia y mecànica dental, ho té reunit en son Gabinet, lo senyor Carol. Més lo que'n ha cridat especialment l'atenció, son una serie d'aparatos que funcionan moguts per la força eléctrica, de tal manera que las operacions més difícils quedan ab ells molt simplificadas.

Lo senyor Carol se proposa reconquistar la benemèrita del dentista Albert Dufresne, de quina casa n'es successor.

Las oposicions a Escoles de párvuls de aquest districte universitari, no's comensaràn, com estava anunciat, lo dia 10 del present, pero no havere publicat en temps oportú en la Gaceta de Madrid la convocatoria, y tenir, per lo tant, lo president de repetirla.

En lo non anunci, se cita a las opositoras peral dia després de transcorreguts los quinze dies a que's refereix la disposició de instrucció pública, de 31 de desembre de 1896. L'anunci lo publicà la Gaceta del dia 28 del passat mars.

La Real Academia de Bonas Lletres celebrà dissapte las cinch de la tarde una junta ordinària, en la que don Andreu Jiménez y Loler llegirà una monografia titulada «Historia del últim Comte d'Urgell».

Copiem d'un confrere: «Alguns periódichs insertan a diari solts donant compte de las galimatias que s'observan a las llistas electorals. Los errors,

omissions y adiccions que's notan en ellas, las feren ressaltar a son temps, sens que ningú's cuidés de posarli remey. En un lloch sol dedicat al assumpte, feren ressaltar alguns districtes, com los de l'Audencia d'Institut, ahont eran a centenars los electors que ningú coneixia, habitant en casus que no existian. Entre altres exemples, citarem que al carrer de Sagristàs, que no més arriba als números 9 y 10, hi havia electors en casas senyaladas ab los números 11, 12, 13 y fins 27; al de Capellana, que apenas té botigas, constan cinch electors; al de Copóns, quatre mariners y aixís per l'istil todas las dels citats districtes».

Ahir respere continuava gravíssim lo rector d'aquesta Universitat, don Joaquim Rubió y Ors, que com ja hem dit en nostra edició del matí, va caure ahir malalt de cuidado, fent-se precisa al pacient l'Administració del Sant Viatic.

Lo distingit mestre don Francisco Flós y Calcat, donarà diumenge, a las quatre de la tarde, una conferencia pública en la Universitat, desentrotllant l'otema: «Necessitat de que la ensenyansa en nostra terra sia donada en llengua catalana, y perjudici que's causan als noys empleant una llengua forastera».

La Societat de lampistas, llautoners y llautners ha organisa una reunió preparatoria de la festa del primer de Maig, que se celebrà'l dissapte vinent, 8 del corrent, al carrer d'Amalia, 38, primer, segona, a qual acte estan invitats dos delegats de todas las societats ó corporacions obreras que desigjan assistirhi.

Lo diumenge vinent, l'aplaudit concertista de piano don Joaquim Malats, donarà la segona sessió a la Sala Estela, executant lo següent programa:

Sonata núm. 13 (allegro, adaggio, allegretto), Mozart; Impromptu, ab variacions, Schubert; Vals y Balada, en la C, Chopin; L'oiseau prophete, An soir, y Caprice, Schumann; Lapsodia, número 8, Liszt.

La Societat Barcelonina d'Amichs de la Instrucció, celebrà sessió lo vinent dissapte a las nou del vespre en lo Foment del Treball Nacional.

L'Alcalde Dr. Robert, va fer ahir una detinguda visita d'inspecció a la riera del Bogatell, estudiant sobre'l terreny la manera de sanejar y urbanisar aquell barri. Com a consecuencia d'aquella visita se estudiarà la obertura del carrer d'Almogavars, en lo tros comprés desde'l Saló de Sant Joan, fins al Bogatell; lo carrer de Sicília desde'l passeig de Pejadas fins a la estació del Nort; y's procedirà totseguit al desvió interí del Bogatell.

Aquestas reformas permetrerán que'l tràfec de carros en lloch de obstruir com ara lo carrer de Vilanova, passi al carrer de Sicília y volti pel passeig de Pujadas, y que's saneji aquell barri.

Ahir se reuniren a Casa la Ciutat las Comissions d'Hisenda y Governació, ocupant-se la primera del despatx ordinari y la segona de la celebració de la festa del arbre. Sembla que'l criteri de la Comissió de Governació en aquest punt, es anstreuer al Ajuntament, deixant-ho en mans de la Junta mixta nomenada, a la que sub vencionarà'l Municipi.

La secció d'agregats de l'Academia y Laboratori de Catalunya, celebrà sessió ordinària demà a dos quarts de deu del vespre, en la que'l senyor Corominas continuà la exposició del tema: «Cirurgia del cervell».

La Comissió de Foment reunida ahir va despatxar cent dos expedients de concessions de permisos pera obras.

Ademés va acordar proposar al Ajuntament que demani al ministeri de Foment pera que aprovi las bases acordadas pel Ajuntament respecte a la concessió otorgada a don Alfred Parris pera construir y explotar una xarxa de ferrocarrils-tranvias pera Barcelona y pobles comarcans; l'aprobació d'un plano presentat per donya Josefa Llavera pera urbanisar uns terrenos del barri de Santa Eulalia; sometre de non a la aprobació del projecte d'empedrat y aceras del carrer de Sant Llorenç del barri de Sant Andreu per la quantitat de 42.012'50 pessetas; sometre a la aprovació l'acta suscrita per don Francisco Gaig, propietari del barri de Santa Eulalia, per la qual fa abandonó ab destí a la via pública d'un tros de terreny que li pertanyia; oficiar al enginyer de Vialitat y Conduccions pera que per la brigada de conservació d'empedrats se cuydi de la composició de las aceras de Sant Andreu, comensant per lo carrer Major; encarregar al propi enginyer que cuydi d'arreglar los carrers que voltant a Casa la Ciutat; y reclamar del enginyer que de la inspecció industrial l'oportú projecte pera la construcció d'un fanal en lo carrer de Martí de Gracia.

Durant lo passat mes de mars ha ingressat en lo Park Zoològic la quantitat de 1.125'80 pessetas, en concepte de la venda d'ous, passetjos dels camells, y encant dels gossos.

NOTICIAS RELIGIOSAS

Divendres, 7 d'abril. En la parroquia de Sant Jaume, ab motiu d'estar ocupat la Iglesia ab solemneses Quaresma Horas de la Real Congregació de la Vella, Guardia y Oració de Jesús Sagramentat, la Asociación Central del Apostolat de la Oração no celebrà sa funció mensual dedicada al Sagrat Cor de Jesús.

En la parroquia de Santa Maria del Mar, la Asociación del Apostolat de la Oração practicarà els exercicis del primer divendres.

A las set, ab exposició de S. D. M. se celebrà una missa durant la qual se donarà la Sagrada Comunió precedida d'una plática preparatoria pel reverent don Joan Solanes, presbtere, y després altra en la que's farán las cinch visites a Jesús Sagramentat.

En la parroquia dels Sants Just y Pastor, missa de Comunió ab plática pel reverent don Rector, durant la qual se farán los piadosos exercicis propis del dia.

La Real e Ilustre Arxidiofania del gloriós marítim Sant Llorenç, advocat contra incendis y cremades y protector de las santas animas del purgatori, celebrà las missas de reglament a las deu, dos quarts d'onze y a las onze.

En la parroquia de Bethléem, la Asociación del Apostolat celebrà sa funció mensual. Al matí, a las set, posat lo Senyor de manifest, s'hi celebrà la santa missa, durant la qual se practicarán los exercicis propis del dia, predicant després lo reverent Dr. Joan Garcia, Pbro, acabant ab lo cant d'una llei.

En la iglesia de la Congregació de la Mare de Deu de la Esperanza, s'hi practicarà, a nor del Sagrat Cor de Jesús, una exposició resada, acabant la funció ab reserves.

Noticias marítimas

Compañia Trasatlántica

Ultimos datos sobre movimientos de sus barcos:

Lo vapor «Montserrat» sortí'l 9 de Puerto Rico pera C

L'exposició francesa

Paris, 6, 12:25 tarde.
A París s'ha constituït una societat amb un capital d'un milió de francs per celebrar una exposició religiosa a la internacional de París.
Se reproduirà la basílica de Santa Sofia, ab las catacumbes y'l Sant Sepulcre.
L'exposició se compondrà d'un Museu del art cristià, panoramas y episodis del cristianisme; teatre d'August, escenes de la Passió y audicions de música sacra.

Lo rey Oscar a Bayona

Paris, 6, 1 tarde.
De Bayona comunican, que las micas militars d'aquella població varen donar una serenata al rey Oscar de Suecia.

Entre republicans

Madrid, 6, 10 matí.
Entre 'ls republicans de la fusió regna un complet desacort, respecte als candidats que s'han de presentar per Madrid.

A conseqüència d'això 'ls federals han acordat votar als senyors Pi, Estevanez, Iglesias y Vera.
Als federals los ha disgustat molt aquesta informalitat dels republicans de la fusió.

Las baixas dels yanquis

Madrid, 6, 10:25 matí.
Diuhen de Washington que la xifra oficial de las baixas coregudas i l'exercit yanqui a Filipinas, desde'l 4 de febrer passat fins lo 4 del corrent mes, es de 184 morts y 976 ferits.

Precaucions

Madrid, 6, 11 matí.
Lo Govern ha cridat al Governador de Guipúzcoa pera informar-se de las conseqüencies que pugui originar l'acort celebrat entre carlins i integristas; del verdader estat dels treballs pera alterar l'ordre public, y pera comunicarli instruccions.

La premsa madrilenya

Madrid, 6, 1:15 tarde.
La premsa s'estranya de que ara lo senyor Sagasta, desde la oposició, digni que ab la reducció dels gastos de guerra, marina, de clero, classes passives, y altres conceptes que cauhen dintre del ministeri de Foment, se podria salvar a Espanya.

Lo senyor Sagasta, —que res de tot això havia fet des del poder ni en lo ministeri de Foment en tot lo temps que ha desempenyat aquesta cartera, —lo que vol ara es que 'ls conservadors li donguin resoltes certes qüestions.

Pero 'ls conservadors, que no farán res per falta de energia, s'excusan dient que tampoch lo senyor Sagasta ho haguera fet.
Resultat: que 'ls uns pels altres, res se resol y així portará com a conseqüència la creació de nous partits.

"El Liberal"

Publica una carta del seu corresponent a Barcelona, ahont diu que lo triomf dels silvestris, polavieja y gamacistas, suposant que l'obtinguin, se deu únicament al senyor Henrich, que es lo qui te condicions polítiques de entre tots ells.

En quant als conservadors d'en Planas y Casals, diu que a venhen obligats a ajuntarse ab los republicans i fusionistas per fer surar los seus candidats, pero 'ls altres se negan a entrar en cap mena de arreglo.

Lo corresponent tracta després de las condicions dels candidats que llytarán per Barcelona y la seva provincia, ensenyant-se en sos judicis contra 'ls amics d'en Polavieja y los silvestris.

Lo mateix periòdic diu que favorir la renúncia de tribunals d'honor es molt comoda pera'l Govern; pero deu procurar sortir d'aquesta mena de neutralitat, que no pot sostenir-se tractant de assumptes tan importants pera la patria y l'exercit.

Sis tractes d'immoralitats privades ó d'incorreccions personals, podria estar en son lloch; pero's tracta de delictes ordinaris y de delictes militars, suposant sempre que las denuncies siguin certes.

A Fransa la comissió parlamentaria no solament va expulsar del Parlament als culpables del Panamà, sino que va enviarlos a la presó.

"El Imparcial"

Se burla del senyor Durán y Bas.
Diu que tot ho vol arreglar ab circulars.

Sembla que sent català, deuria ser un home pràctic; pero creu que los defectes y vicis de la administració de justicia poden curarse ab pastorals.

El Imparcial diu que 's necessitan clàssics inexorables. Un sol d'aquests serveix més que cent circulars.

"La Reforma"

Ataca al ministre de Foment, acusant-lo de que no te iniciatives y de que no sap lo que diu entremans.

"La Gaceta"

Publica una Real ordre del ministeri de Gracia y Justicia, declarant caducadas totas las llicencias concedidas a funcionarios del orde judicial y disposant que 'ls Notaris lo dia 16 d'aquest mes signin tots a son lloch.
Publica ademés una Real ordre d'Hisenda, disposant que 'ls individus de las classes passives d'Ultramar y militars, puguin percibir las assignacions de jener últim, encara que no justifiquin lo cessé d'Ultramar.

Lo que diu lo quefe del Govern
Lo senyor Silveira, parlant de la última circular del President de la Assam-

blea de las Cambras de Comers, ha dit que las apreciaciones que aquet fa no poden referirse al Govern actual que porta a cap la modificació del Consell d'Estat, la qüestió de amortisacions y está disposat a acometre altres importants reformas que demostren lo gust y complacencia ab que procura atendre las peticions de las Cambras.

En quant a la sinceritat electoral, ha dit que pera que's comprega lo procedir del Govern n'hi ha prou tenint en compte que los ministerials se queixan de que no 'ls ajudi lo Govern.

Per això lo senyor Silveira creu injustas las acusacions que en aquest punt se li dirigeixen.

Lo president del Consell diu que tot no's pot fer d'una sola vegada y que ja que las Cambras de Comers reconeixen la bona voluntat del Govern, deuen ajudar-lo a la obra de regenerar la patria.

Projectes del ministre de la Guerra

Lo general Polavieja diu que en lo pressuposit de Guerra hi han de haver certs augments, pera que 'ls puguin pagar atencions que s'van deixar desatases ab anterioritat.

Se proposa, y creu logarho, que tinguem un exercit veritat, ab personas competents.

Quedarán de reserva tots los quefes que quedin sense colocació, y farà una organizació provisional que més endavant convertirá en definitiva.

Firma falsa

S'ha comprovat que es falsa la firma del Alcalde de Badajoz que autorisaba la seva suposta dimissió.

La campanya de Filipinas

Diuhen de Cadiz que procedent de Manila ha arribat lo vapor «P. de Sastre».

Entre 'ls que han arribat hi figura Anton Miguel que fou ajudant del Governador de Balabach, que com ja se sap fou assassinat pels insurrectes.
Conta horrors de lo que va passar en aquell punt. Tots los espanyols foren atacats pels insurrectes, ab arma blanca y va ser robat lo Govern.

No mes van perdonar als noys, y així gracies a la intervenció de una india.

Conflicte tagal-yankee

Un telegrama de Manila diu que 'ls yankees han tingut de retrocedir a Malolos per las malas condicions del terreno.

Han tingut dos combats ab los insurrectes al Sud de Malolos.
Ha mort un quefe dels insurrectes.
Los yankees han tingut tres ferits.

Sobre la llibertat dels frares presoners

Agnaldo va comunicar al Papa que posará en llibertat als frares que tot presoners, a condició de que tots los cárrecs eclesiàstics fossin exercits per indigenas.

Lo Papa accedia, pero ab la condició de que's tornessin als frares tots los bens y rendas.

Agnaldo no volgué acceptar aquesta condició, contestant a Lleó XIII que basqués un altre camí per obtindre la llibertat dels presoners.

Congrés de las Asociaciones de la Premsa

Roma.—S'ha inaugurat lo Congrès internacional de las Asociaciones de la Premsa.

Hi han assistit los reys Humbert y Margarida.

Lo Congrès ha acceptat una proposició demanant l'indult dels periodistas italians que están presos.

Consell ab la Reina

Madrid, 6, 2 tarde.

Comensó lo Consell ab lo discurs del senyor Silveira, que versó després de parlar de las bonas relacions que tenim ab las potencies ahont s'han esvelt los temors de clericalisme, com revelan los articles de la premsa francesa respecte al Govern.

Al estat electoral del país se sent lo vici de que 'ls candidats vagin darrera l'apoyo oficial, prescindint de las idees.

Lo Govern desitja que 'ls electors identifiquin ab l'Estat, com passá a Fransa, que avuy disfruta una verdadera independencia electoral.

Lo Govern confia en tenir majoria al Parlament, si no gran, lo suficient.

Los partits extrems demostren poca forsa; los socialistas desorganitzats, las Cambras de Comers sens forsa ni pera treure un sol candidat, pero'l Govern desitja que tots los partits tinguin representació a las Cambras.

Dels carlins

Madrid, 6, 3 tarde.

Lo govern reforsa la vigilancia pera previndre los treballs dels carlins.

Lo capít general d'Aragó ha vingut obehint las ordres del Govern, que li ha donat instruccions sobre l'objecte.

A Burgos s'organizarán dugas brigadas, que marxarán a reforzar los punts de las provincias Vasces y Navarra.

Lo Govern optimista

Madrid, 6, 3:25 tarde.

Lo Govern se felicita de que 'ls tribunals d'honor eliminin de l'exercit los elements que 'l puguin fer desmereixer.

Segons lo Govern, l'estat general de Espanya, fa confiar en la prompta reconstituició del país.

Firma de la Reina

Madrid, 6, 3:38 tarde.

La Reina ha firmat un decret facultant a las Universitats pera nomenar vocals que concorran als examens de procuradors y altre nomenant conseller de Sanitat al doctor González Alvarez.

Los presoners espanyols

Madrid, 6, 4 tarde.

Telegramas oficiales de Manila diuhen

que han arribat all'ls comissionats, després d'haver conferenciant ab l'Agnaldo sobre'l rescat dels presoners espanyols, sense haver obtingut resultat.
També arribaren ab ells dos oficials rescatsos mitjantment 500 pesos cada un, los quals publicarán una memoria, pintant la situació dels presoners espanyols a Filipinas.

La proclama dels yanquis

Madrid, 6, 4:15 tarde.
Telegrafian de Manila, que 'ls representants filipins aprovan la proclama americana, pero temen que 'ls insurrectes l'intercepten, impedit aixís que sigui coneguda a las provincias.

Los tagals que están a Batangas se negan a conferenciar ab los representants d'en Rios pera tot lo que no sigui tractar de la llibertat dels presoners.

CARBONS

Telegrama facilitat per la casa Almirall Cardiff.
Lockets granat. 230 celines c. a. f.
Idem menut. 193
Newcastle. 186

Bolsa de Madrid

Madrid, 6, 3:40 tarde.
(De la casa Marsans Rof)
4 per 100 Interior. 64.60
Idem de mes. 64.60
Idem de proxim. 64.60
Exterior. 70.70
Deute amortizable. 73.35
Cubas 1880. 67.35
Cubas 1890. 69.60
Aduanas 5 per 100. 94.75
Filipinas 5 per 100. 75.80
Bonos Tresor. 104.90
Banch Espanya. 417.25
Tabacos. 202.75
Cambí y París. 19.25
Curs del Interior a Madrid 64.65-50.

Bolsa de París

Paris, 6, 2:15 tarde.
Exterior Espanyol 4 per 100. 69.90
Renda francesa 5 per 100. 104.90
F. C. Nord d'Espanya. 173.00
F. C. M. Z. y Alacant. 279.00
Norts prioritats.
Cubas 1880.
Cubas 1890.

Bolsa de Londres

Londres, 5, 4:42 tarde.
(De la casa M. Arnús y Compañia)
Exterior Espanyol 4 per 100. 59.12
CURS DE CAMBIS EN ALTRES PLASSAS
Curs del Exterior a París: (50.00)-55-50.
Curs del Exterior a Londres: 59.12.

Butlletí Bursátil

Barcelona 6 de Abril de 1899.
SESSIO DEL MATÍ
Curs del Interior: 64.75-81-82-83 y 77.
A las 10 tenca

Norts. 49.35
Francia. 49.10
Cubas 5 per 100. 67.87
Idem 5 per 100. 59.00
Francia, vista. 69.60
Lluras, vista. 59.25
Cubas.
Sant Joan.

Se tanca a las 4 tarde

Ahí Avoy
4 per 100 Interior 5 fin. 64.67
4 per 100 Exterior 5 fin. 64.68
Banch Colonial 5 fin.
F. C. Nord 5 fin. 44.30
Francia 5 fin. 45.70
Cubas 5 fin. 11.65
Cubas 5 per 100 contat. 67.62
Cubas 5 per 100 contat. 68.12
Emp. Aduanas 5 p. 100 compt. 94.75
Emp. 1 per 100 amortizable compt. 73.35
Cubas 5 p. 100 compt. 70.75
Banch de Barcelona. 42.00
Francia, vista. 19.00
Lluras, vista. 59.25

Obligaciones comptat

Municipal 5 per 100.
5 per 100.
Segovia 5 per 100. 83.75
Almanas 5 per 100. 81.50
Id. aduadas 5 p. 100. 55.55
Id. no aduadas id. 11.65
Sant Joan de las Abadesas 5 69.25
Francia 5 per 100. 44.15
Céculas 5 per 100. 82.50
Roda a Rodas 5 per 100. 82.50
Grenada.

Cambis sobre l'extranger

Londres 90 dñ. d 29.61
5 y 3 dñ. p 30.25
a la vista.
90 dñ.
París a la vista. p 29.00

PREU DE L'OR

OR ESPANYOL
Centens Alfons 1300.—Centens Isabelins 10.50.—Monedas de 21 pesetas 12.00.—Unas 18.00.—Or menut 8.00.
Nota.—Aquests preus son de compra.

OR EXTRANJER

Buenos Ayres.—Prima 0.000 por 100
ULTIMA HORA
DE 4 A 3 TARDE
4 per 100 Interior. 64.85-64.75-64.70-64.65.
Cubas 4 per 100. 68.00-67.57.
Cubas 5 per 100. 59.00.
Norts 44.20.
Francia 45.20-45.10-45.06-44.70-44.60-44.55.

SESSIO DE LA NIT

Curs del Interior: 64.75-77-82-76-80-82-83-80-88-93 y 97.
A las 7:30 tenca

4 per 100 Interior. 64.97 p.
Norts. 44.70 d.
Francia. 45.75 d.
Orenas 5 fin. 11.65 d.
Cubas 5 per 100. 69.87 d.
Idem 5 per 100. 59.07 d.
Francia, vista. 19.25
Lluras, vista. 59.25

Periòdics oficials

Gaceta de Madrid del dia 4 de abril:
Estat demostren del moviment del Deute Rotant.
Balans del ferro-carril de Barcelona a Sarriá.
La Compañia de ferro-carrils de Medina del Campo a Zamora y de Orense a Vigo, convoca a Junta General para el dia 29 del present.

Boletín Oficial de la provincia de Barcelona del dia 6 de abril.
Relació dels pòlles que segons disposició gubernativa deuen presentar sens dilació la relació que se'ls hi envià referent als individus que hagin passat revista en la primera quinzena d'Octubre, en calitat de reservistas.

Circular de la Junta del Cens, recordant al Alcalde la obligació que tenen de que 8 dias avans del senyalat pera las vinentas elecciones, participin los locals en que hagin de constituirse las secciones electorales.

Providencia de l'agencia executiva d'Hisenda de la zona de Sant Martí de Provençals.

Relacio de las entidades devengadas y abonadas por descomptes de las escuelas de la provincia por la Junta provincial d'Instrucción pública.

Darrera informació**Telegramas de l'Extranger****Lo Papa probable**

Paris, 6, 9 nit.
Lo corresponent de Le Matin a Londres, ha celebrat una «interview» ab un important personatge del clero anglicà, qui enten, que'n cas que's reunís lo concilio, seria elegit Papa Mons. Waugham, a qui apoya la tercera part del sacre collegi, y qui té l'aprobació d'Alemania, Austria, Espanya y Fransa.

Mons. Waugham representa la possibilitat de la fusió de las iglesias romana y anglicana, fusió que's somni d'aurat del Papa Lleó XIII.

M. Loubet y sa mare

Paris, 7, 11 nit.
Telegrafian de Montelimar, que'l arribar M. Loubet al poble natia se li va fer una brillant recepció, desenrollant-se, a la porta de l'alcaldia, ahont baixà'l president, una escena comovedora ab s'anciana mare.

Ratificació del tractat de pau

Madrid, 7, 8:15 nit.
Está «canjeada» ja a Washington la ratificació del tractat de pau entre Espanya y 'ls Estats Units.

A mitjants de més arribarà a Madrid los documents oficials de la ratificació.
Tot seguit se nomenaràn representants d'abduas nacions.

Així's creu que facilitarà molt las negociacions pera la llibertat dels presoners de Filipinas.

Carlitas é integristas

No s'explican'l Govern com s'ineix en los carlitas y 'ls integristas pera llytar junts en las elecciones a Guipúzcoa, y que'l carlista senyor Sanz retrí a candidatura per Pamplona, ahont tenia assegura la clació.

Lo Govern confirma que's nota en realitat certa agitació carlista, pero afegeix que'nstán adoptadas las midas oportunas.

Contra'l separatisme y'l regionalisme exagerat

S'ha telegrafiat als governadors pera que reprimisquen tota campanya separatista y també la regionalista exagerada.

Així s'ha dit ab motiu d'un suelt de La Veu, que reproduí El Correo de Madrid.

Parlant d'aquest suelt, algú, que's deya ben enterat, ha manifestat que'existeix la esmentada orde, dada als governadors civils, de reprimir tota campanya separatista y la regionalista exagerada.

Los liberals de Guipúzcoa

S'ha confirmat la noticia de que 'ls liberals de Guipúzcoa no volen llytar en las elecciones.

"EL NACIONAL"

Un article de fondo
En lo efondos d'avuy El Nacional se limita a cridar la atenció del Govern sobre la agitació carlista.

Fa la observació de que'l Sant Pare, que's posá al costat de la Regencia desde'l moment de la mort d'Alfons XII, aconsellant la submissió als partidaris de don Carlos, te avuy desgraciadament contats los prehuats dias de sa existencia; y afegeix que així's carlitas ho saben prou bé.

Contínua dient que'l Govern té reconcentradas las forsas al Nord d'Espanya, y que efectivament, per allà té de comensar la nova campanya carlista, que califica de desdita para la patria.

També diu que'l general Polavieja, que volia inspirarse en una política de persuasíon, haurá de convencerse de que la seva política es la pitjor de totas, afegeix que, si no muda de sistema «lo comenar por do más pecado habia».

Resumim las sevas observacions sobre 'ls temors carlistas, dient al Govern: «Hay que pensar en esto a prisá, a toda prisá».

La campanya del «Capitán Verdades»

Contínua sobre El Nacional la serie d'articles sobre «Escándalos filipinos».

Després de preguntar quina responsabilitat pot cabre centra'l general que sigan autors de fets com los que deixa relatats, y de dir que es necessari bo rrarlos del generalat pera evitar que se arribi als horrors d'una «commune», per que sent molt los que ploran a centenars de cadavres enterrats a la manigua, en los pantanosos camps de nostras perdidas colonias, etc., continúa dient que'l coronel d'artilleria senyor Peña fou lo primer que per si mateix y sense esperar orde de cap mena disparará las primeras canonadas contra l'enemich.

Relata després que a las 3 d'aquell dia lo panderons quefe sortia del Palau de Santa Potenciana de conferenciar ab los generals y en un moment de desesperació's disparó un tiro al cap, en lo pols dret, que'l deixá calavre al acte.

Y pregunta l'articulista: ¿Qué passá entrel' valent quefe y 'ls generals ab los que acabava de conferenciar pera que prengués una resolució tant grave? Ningú ho sap de cert S'ha dit que'l coronel senyor Peña tenia un xich per turbadas sas facultats mentals; pero, diu lo «Capitán Verdades», la malaltia que tenia era d'honor inmaculat, de vergonya horrible devant de tanta ineptitud.

COTONS

	Tanca mercat	Clausura anterior	Alta	Baixa
NOVA YORK (Disponibles.)	6.51/6	6.51/6	—	—
NOVA ORLEANS (Disponibles.)	5.0	5.0	1	—
NOVA ORLEANS (Disponibles.)	5.11/6	5.11/6	—	1
Arribos en los puertos de los Estados Unidos lo dia 5 Abril.	5.67	5.63	—	—
en igual fecha de l'any passat.	—	—	13,000 bales	15,000
5 Abril 1899.	Tanca mercat	Clausura anterior	Alta	Baixa
LIVERPOOL. Disponibles.	8.8/8	8.8/8	—	—
6 Abril 1899.	Tanca mercat	Clausura anterior	Alta	Baixa
LIVERPOOL. Future, Abril-Maig.	8.19/64	8.19/64	—	—

Mercat sense variació.

BARCELONA, 6 ABRIL 1899

Una persona pot tenir una perfecta salut

y veure's continuament molestada sa sensació de benestar físich per los intolerables dolors que ocasionan los ills de poli. En aqueix cas no hi ha més qu'un remey que curi depressa y ab seguretat: los PARCHES DE WARMUTH. Usantlos se curan en tres dias y sens dolor los ills de poli. Se venen a las farmacias, droguerías y basars al preu de dugas pessetas.

—Lo general de Marina senyor Losada, cedint als prechs del Govern se presenta diputat per San Fernando.

Contra un coronel

Madrid, 7, 12:55 matí.
A conseqüència d'una denuncia del País

Congrés Catòlic de Burgos

Los punts d'estudi para las seccions de aquest Congrés, son los següents:

Secció primera.—Assumptos piadosos

Primer. Part que deuen pendre els catòlics espanyols en lo solemne homenatge a Jesucrist Redemptor y a son August Vicari, ab motiu de la terminació del segle.

Segon. Conveniencia d'excitar la caritat dels fidels para que consignin en sos testaments ó disposin para després de sa mort la entrega d'alguna alimonia, ab destí al Diner de Sant Pere.

Tercer. Organització d'una pelegrinació espanyola als Sants Llochs.

Quart. Quin es lo caràcter y forma que deu revestir la educació en las escoles sostingudes per catòlics.

Quint. Modo d'establir una federació diocesana en cada Bisbat, y una nacional, entre las diferents Confèrries, Germanats, Asociacions, Obras y publicacions.

Secció segona.—Assumptos de propaganda

Primer. Medis y forma de realisar la unió sincera dels catòlics espanyols.

Segon. Inconvenients que resultan de no permetre als eclesiàstics la entrada a las Cortes.

Tercer. Modo de conseguir que's fundi y tinga gran circulació un diari catòlic, sense color polític.

Quart. Com se podrà conseguir que siga major lo fruct dels congressos catòlics espanyols, y que las sevas conclusions se portin a la practica més exactament.

Quint. Reglament y medis de facilitar la fundació d'una associació d'advocats y procuradors que en cada partit judicial exciti el zel del ministeri fiscal y exigeixi en forma la responsabilitat de qualsevol atentat contra las personas ó cosas religioses, y gestioni el cobro dels credits perduts ó denegats, sens just motiu, pel Estat ó pels particulars, a las entitats eclesiàstics.

Secció tercera.—Assumptos socials

Primer. Trist estat a que's troban reduïdas las classes agrícoles y manera de asilardas.

Segon. Sensible abús de la agricultura en Espanya y forma decorosa y eficaçissima en que podria el clero parroquial contribuir als seus progressos.

Tercer. Medi de contenir la excessiva emigració d'espanyols, y d'impedir que'ls emigrants sigan iniquament explotats.

Quart. Desastrosas conseqüencies que para'ls interessos de la Religió y de la Societat podrien seguirse del servey militar obligatori.

Quint. Mals que prevenen de las guerras y dels armaments desproporcionats a la força de las nacions.

Secció quarta.—Assumptos jurídics

Primer. Reformas en lo Còdich penal, que deuen demanar insistentment los catòlics.

Segon. Necessitat de que las Lleis de Enjuiciament exceptuin als clergues de compareixer davant dels Tribunals ordinaris en las cassos no permessos pels Cànon.

Tercer. Delicte d'apostasía en que cauen los que's casan civilment; conveniencia de que'l Còdich determini, para evitar extralimitacions d'alguns jutjes municipals, los qui s'ha d'entendre que no professen la Religió catòlica.

Quart. Atacs contra la propietat de la Iglesia desde la Revolució de Setembre; modo d'evitar nous apropiaments, y de fer que's compleixin las disposicions concordades vigents.

Quint. Necessitat de que els clergues, especialment al rector, sol's hi extingixin del impost de consums recaudat pel sistema de repart municipal, y de que mentre això no's concedeixi, se'ls permeti contribuir en una altra forma.

OLI D'OLIVAS

Del centre d'informació del ministeri de Estat, trayem los següents dats, que poden ésser d'utilitat als productors y exportadors d'oli d'oliva.

Canadá.—Importacions del any 1897:

Procedencia	Valoració
Inglaterra.	836.798 dollars
Francia.	26.652
Italia.	4.503
Estatos-Units.	6.196

La major part del que figura com a procedent de Inglaterra es Italia. Lo que figura com a procedent dels Estats-Units es Italia y espanyol barrejat ab oli de cotó, y una petita part procedeix de California.

L'envàs consisteix en llanues de galó y mitj de cabuda. Lo clarificat se importa ab ampollas de 6 onças a un litre.

Los preus corrents son: de 1'35 a 2'25 dollars lo galó y mitj. Lo clarificat a 0'90 dollars l'ampolla. Lo francès de Marsella a 0'25, 0'70, 1'25 dollars, segons la cabuda de l'ampolla y calitat del oli.

L'oli que s'usa para la fabricació del sabó y preparació del greix no paga drets. L'altre paga lo 20 per 100 ad valorem.

Las principals cases que's dedican al comerç d'oli, son las següents: Hudson Herbert and C., 41 St. Sulphur Street; L. Chaput File et C., 17 St. Digier Street; La Porte, Martin et C., 72 St. Pierre Street; R. Quintal et fils, 274 St. Paul Street; John Hope et C., 18 St. Alexis Street; Mr. H. C. Newcomb Walnut and, 3er Street, representant de la casa Lacana y C., de Sevilla. La casa P. O. Box, 453 (Philadelphia), ha demanat comissions y mostres de gèneros a casas espanyolas.

Para que l'oli espanyol pugui competir ab los d'altres, es precis que s'enviï molt pur y ben classificat y envasat en llanues de 1'2 y 1'4 de galó y no en altra mida; ó ab ampollas de 1 ó mitj litre de bon vidre y presentat ab elegancia y bon gust.

Panamá.—Espanya importa uns 3,500 kilos valorats a 190 pessetas los 100 kilos. La forma d'envàs son llanues d'una arroba, 1'2, 1'4 y 1'8 ó ab ampollas de diferents mides.

Lo preu corrent es lo de 85 pessetas lo quintal catalá. De drets pagan lo 10 per 100 (pagat ab plata), sobre'l valor en or del oli.

Las principals cases que negocien ab aquest article son: Anton Santeghini; Isaac Brandon Bros, Guardia y Queiquejen, Ramón Arias, G. Lewis y C., M. Ossorio; Nicolau y Denig, M. Monteverde.

Chile.—L'oli s'envia en caixons que contenen:

4 llanues de 11 1/2 kilos; 8 idem de 5 3/4 idem; 16 idem de 2'87 1/2 idem; ó be en caixas de 12 ampollas de mitj litre ó 24 idem de 1'4 litre; 48 idem de 1'8 litre. Las classes més fines van en caixons de 20 llanues de 2 kilos cada una y en caixons de 12 ampollas de litre.

Los preus varien moltíssim. Los de principis d'any eran los següents:

Oli fi número 1, caixó de 46 kilos, 60 pesos or.

Id. id. número 2, id. id. id., 46 id.

Oli corrent número 3, caixó de 46 kilos, 42 pesos or.

Oli corrent número 4, de 40 kilos, 38 pesos or.

Oli corrent número 5, de 46 kilos, 24 pesos or.

En 1'2 ampollas, 12 ampollas, 4'75 pesos or.

En 1'4 idem, 24 idem, 5'50 id.

En 1'8 idem, 48 idem, 6'50 id.

En ampollas de un litre, las 12 ampollas, 17'50 pesos or.

Los tipos 1, 2 y 3 en llanues, y lo fi ab ampollas d'un litre, com los que serveixen para cementid.

Los senyalats ab lo número 4, y lo que va senyalat en 1'2, 1'4 y 1'8 d'ampolla son los que's gastan para cremar y altres usos.

Los drets d'Aduana sobre tota mena d'oli, qualsevol que sia l'envàs, es de 14 pesos or los 100 kilos. No hi han drets de consums de cap més mena.

Las principals cases que's dedican a comissions d'oli a Valparaiso, son: Caviola germans, Luis Devoto, Delipino y Andreu, Vallarino y Cambiaso, Agulló germans.

LAS COMARCAS

Vallés

GRANOLLERS.—Aixís com varem celebrar moltíssim la retirada del senyor Puig y Vall, per candidat a la Diputació a Cortes, celebrám també molt la presentació del candidat autonomista don Miquel Laporta.

Donadas las excelentes qualitats que reuneix nostre distingit amic, fém votos para que surti elegit en las vinientas elecciones.

Per fi s'han acabat per aquest districte, los temps aquells quina representació se irrogavan brutalment los Ferratjes, Planas y Puig y Vall.

Ocasí magnífica se presenta al districte de portar un digne representant a las Cortes. Si molt apreciable es en Laporta, en condicions está també son contrincant en Ricart, Marqués de Santa Isabel, de prestar bons serveys a Catalunya y al districte. Creyem que val la pena de que'l cos electoral s'aprofeti de la ocasió, sortint de la immensa apatia de que está dominat.

Dias passats un gos rabios mossegá a altres gossos y a una criatura, que segons se diu, se ha portat al doctor Ferrán.

La Garrotxa

TORTELLA.—Dilluns de Pasqua se celebrá lo mercat de cada diumenge, no havent sigut gayre concorregut, potser per que l'endemá se feya la fira mensual de Olot.

Un volhi del poble de Salas va ser mossegat per un gos foli, fugint lo ó pels pobles vehins mossegant a altres gossos. Per fi fou mort en una masia d'aquest terme.

L'infeli mossegat ha sigut portat al doctor Ferrán, haventlo acompanyat lo estudiant jove don Llorens Fen, mestre de Tortosa, que ha vingut a passar alguns dias a sa població nadina.

En vista del cas, ab aplauso de tothom s'ha fet la correspondent crida mamant als amos de gossos que'ls hi fassin dur bossal.

Priorat

CORNUDELLA.—Durant la Setmana Santa y principalment en las funcions religioses del divendres, va posarse de manifest lo sentiment religiós que fa niu dins del cor dels habitants d'aquesta població, mercés al especial tacte del nostre digne Rector. Ell ha resuscitat l'esperit adormit anys de la poble; ell ha lograt juntar baix las voltas del temple a gran nombre de fidels que s'havien apartat de la santa casa; ell per fi, amant a la marxa especial d'aquesta vila, invitá a las societats recreatives y corals a que abandonant per breus moments las expansions ordinarias, se recordessin de la nostra santa religió, y al efecte, corresponent a la invitació rebuda, varen assistir a la professió del Sant Enterro, honrant aixís al Martir del Gògota.

Molts anys faya que no haviam vist una professió tant llubida. Un aplauso a las autoritats locals per lo be que s'han portat y una felicitació a tot lo poble per l'entusiasme ab que ha secundat aquestos actes.

Per Pasqua ademés de las funcions religioses, hi ha hagut funcions teatrals, en los dos teatres de la vila.

En lo teatre «Soler» s'hi han representat las obras catalanas «Un manresá del any vuyt» y «Un pronunciament», havent obtingut per part dels aficionats que hi prengueren part, una execució bastant esmerada.

Ampurdà

FIGUERAS.—Lo dilluns passat va tenir lloch en la iglesia parroquial de Sant Pere la benedicció del pendó y bandera de la delegació que l'humanitaria y may prou enaltida Associació de la Creu Roja té en nostra ciutat.

Lo temple estava cobert materialment de gent, resultant un acte espléndid per tots conceptes. Lo Rvnt. don Sebastián Gibert pronunciá una hermosíssima peroració, fent l'istoria para la que han transcorregut las guerras desde'ls primitius temps fins a nostros dias, ab lo que's demostrá ser un orador de punta, que a un talent poch comú y a una intel·ligencia claríssima uneix un sens fi de coneixements d'istoria y filosofia.

Una sola cosa sentim y es que no parlés en catalá, tota volta que, segons tenim entés, es un bon escriptor y conreuhador de nostra gavia patria.

Assistiren al acte, lo digníssim president de la Creu Roja a Barcelona senyor Soriano, acompanyats dels no menos dignes socis senyors Moncanut, Ferrer (Pere), Sanromá y Ferré, junt ab altres que sentim no recordar.

Desitgem tota classe de prosperitats a la nova Delegació, enviant desde aquestes columnas la felicitació més entusiasta als digníssims socis que la componen.

Cada dia's reben millors noves, sobre'l concurs agrícola que durant las firas de Santa Creu celebrará Figueras, donant a creure que revestirà una importancia digne de la comarca ampurdanesa.

Sembla que'l coro enterpense «La Erato» está fent sos preparatius per concorre a la proxima Exposició de París.

No pútem que deixará allá ben sentada la fama de nostra terra.

Endavant y fora.

Mercats regionals

TORTELLA.—Los preus del darrer mercat han sigut los següents:

Lo blat a 19 pessetas la quartera; mestall a 17; segle a 14'50; blat de moro a 14; lubins a 10'50; ordi a 11; cibada a 10; mill a 15; melka a 15; favas a 14'50; favons a 15'50; mongetas a 24; trufas a 7 rs. la arroba, y la dotzena d'eus a 75 cèntims.

BERGÀ.—Se pagaren en lo darrer mercat los següents preus:

Mongetas 30 pessetas quartera; patatas (6 arrobas), a 8, 9 y 10 pessetas; favas a 16 pessetas; sigrons a 31; blat de moro a 13; garrofins a 17'50; fajol a 18; trepadella a 7; espelta a 8; mill a 13; cibada a 8; ordi a 11'50; xexxa a 18; forment a 17; segle a 12; segle xexxós 1.ª a 13'50; segle xexxós 2.ª a 13. Ons a 1 pesseta dotzena.

VARIETATS

Donas, nenas y ninas

Se diu que'ls marxants de nenas se queixan de que disminueixen son comerç... «Las nenas se'n van, las nenas son mortas», diuen tots.

Segons un periòdic de modas, la fi de las nenas es deguda a causas profundas. Las rahons essencials del seu descrescit son anotadas en l'esmentat periòdic ab molta sagacitat.

Demostre que la més antiga de las joguinas está a punt de desaparèixer, víctima dels progressos de la ciencia.

Veuasquí la explicació: Avans, per cap d'any, se regalavan a las nenas, nenas senes vestir.

A la petita mare li tocava tallarli las camisolas, confeccionarli's vestidets y'ls barrets. Ja'n tenian per dias avans de deixar las estorsas, lo fil y l'agulla.

Avuy dia no's gosa oferir una nina que no vagi provehida d'un trousseau sumptuos; també cal ademés que digui papà y mamá.

Si no té aquestas condicions ja es mirada ab menyspreu per la seva mestresseta.

Pero aquestes perfeccionaments tenen tant d'entafós, que no deixan fer res a l'activitat de la criatura. En tant que avans, al temps vell, en que las nenas eran mudas en aparència, tenian en realitat ab sas petites mares, en los empits de las finestras, petites conversas en las que l'imaginació feya tot lo gasto.

Aixís donchs, las nenas d'avuy dia tenen l'ànima massa complicada per trobar gust en fer vestidets per las ninas.

Per altra part, las que las hi donan todas vestidas no las diverteixen gayres dias. Conseqüencia lògica: que ja no volen sentir parlar d'aquella mena de joguina y demanan que las hi regalin més aviat una bicicleta.

Per lo que toca al Japó la cosa cambia d'aspecte.

Cert escriptor dona divertits detalls sobre'l gran paper que fan las nenas en l'Exposició Orient. Hi ha una festa consagrada a aquestos graciosos jugnets. S'anomena l'«Himantmiri» y se celebra'l 3 de mars. En semblant dia, es de gran moda oferir ninas a las mousmes que us honran ab la seva amistat.

Aquestos regals forman una mena de col·lecció que llegan las mares a las filles y de la que n'están las japonesas molt orgullosas. «Té cent... dues centas ninas», diuen las unas de las altres, ab un tò respectuós.

Ara no més falta que'l japonisme vagi estengentse per lo que toca a aquest ram, y comensará a ésser una realitat l'auca del món al invetós.

ENDEVINALLA

Dos punxons, dos miralls, una escombra y quatre masses, quin animal pot ésser?

La solució demà

TARGETA

Ana Tella Cupo

S. S.

Formar ab eixas lletres degudament combinadas lo nom d'un drama catalá.

La solució demà

JEROGLÍFIC

SADA

UN VILASECÀ.

La solució demà

Solució a l'endevinalla d'ahir

ACOMPANYAR CEGOS.

Al jeroglífic comprimit

SOBRE PEU.

Al jeroglífic

NOU SISTEMA DE CISTELLS.

Al acróstich

PUBLICIDAD

MERCANTIL

DIARI CATALÀ

NOTICIERO

IMPARCIAL

CORREO ESPAÑOL

Espectacles

Gran Teatre del Liceo. Demà divendres, Dissapte, IV d'Abril, torn par. La Traviata, per la senyora Huguet y los senyors Bayo y Viale.

Diumenge, tard, torn par, la ópera en quatre actes Le Bohème.

Se despatxa en comptaduria.

Teatre Catalá. Roma.—Avuy, divendres, Dissapte, benefici del petit artista Conrat Guillemany, Foch-Pollat (quatre actes).—La castañeta (tres actes).—Hora de costura.—Entrada a la saleta una pesseta y cinch cèntims.

Demà: Societat Latorre.

Dilluns, benefici de don Vincent Barceló. Se despatxa en comptaduria.

Eldorado. Teatre de Catalunya.—Avuy divendres, dissapte, benefici del petit artista Conrat Guillemany, Foch-Pollat (quatre actes).—La castañeta (tres actes).—Hora de costura.—Entrada a la saleta una pesseta y cinch cèntims.

Demà: Societat Latorre.

Dilluns, benefici de don Vincent Barceló. Se despatxa en comptaduria.

Teatre de Novetats. Companyia de ópera.—Debut lo dissapte dia 8. Extrano de la ópera cómica en quatre actes La cigala et la fourme.

Se despatxa en comptaduria.

Tivoli. Companyia de sarsuela y espectáculo.—Baix la direcció de la Mtes. Perez Cabreró y Gorgé.

Dissapte, inauguració de la temporada, Jaguar con fuego. El Grumete.

Vegine las llistas dels artistes.—Son valuts los mateixos preus de la anterior temporada.

Nou Retiro. Grans màgias. Demà dissapte, benefici dels maquistas La almoneda del diablo.

Diumenge tard y nit, Ultimas representacions de La almoneda del diablo.

Avant: La pata de cabra.

Se despatxa localitat sens augment de preu en comptaduria y en la taquilla del carreró Cortes.

Quatre Gats. Patinet-lla tots los dilluns, dimecres y divendres nit. Dilluns y dimecres tard.

Saló Màgic. Rambla del Centro.—Visión fantástica y altres atraccions, totas las nits de nou a onze. Diversió para las familias.

Sociedad Cinemática Internacional Plaza de Catalunya (antiga armeria Estruch). Proxima inauguració.

Impremta «LA VEU DE CATALUNYA» Santa Mónica, 2.

Los vómits, cor agre, cremors, inapetencia, deixadesa, saliveras, bilis, dolors de ventrell, cintura y espatlla, etcetra, desapareixen al dia següent d'usar lo

ESTOMAGO ARTIFICIAL

ó polvos del Doctor Kuntz conforme ho diuen á milenars de personas curadas ó aliviadas á la primera presa.

Capsa. . . 750 ptes. Mitja capsa. 4 ptes.

RAMBLA DE LAS FLORES, 4, Y EN TOTES LAS FARMACIAS

SERVEYS DE LA

COMPANYIA TRASATLÀNTICA

DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació á ports americans del Atlántich y N. y S. del Pacífich

Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz, vapors para Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y demás ab trasbord para la litorala de Puerto-Rico, Cuba y Estats-Units.—La carga s'admet fins a dos dias aPans de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surten de Barcelona vapors para Port-Said, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins a la vigilia de la sortida.

Línea de Fernando Poo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz vapors para Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Serveys de Tànger.—Lo vapor «Joachim del Piélagu» surt de Cádiz los dilluns, dimecres y divendres, para Tànger, Algeciras y Gibraltar, retornant a Cádiz los dimars, dijous y dissabtes.

Para més informes en Barcelona, Ripoll y Gomp., Pla de Palau, cantó al carrer de la Marquessa.

Gran Farmacia Homeopática Especial.—Grau-Ala.—Unión, 8

HOMEOPATIA

En aquesta casa, montada com las més acreditadas de Europa, s'hi troba tot lo que té relació ab la Homeopatia. Botiquins desde 8 á 600 pessetas. Obras d'Homeopatia.—S'envian catàlechs.

AGRUPACIÓ PROTECTORA de la ensenyansa catalana

Responent als propòsits de la Agrupació, s'obra un petit curs de

Gramática Catalana

consistent en la teoria y exercicis practics d'escriptura, donantes las classes de 9 á 10 de la vetlla tots los dijous y dissabtes desde'l 9 d'Abril al 22 de Juny.

Las lliçons serán donades en lo Col·legi de Sant Jordi, Sant Honorat, 9 primer pis, per son director En Francisco Píes y Calcat.

Lo preu de la matricula per tot lo curs sola costa tres pessetas, quedant lliures del pago de la matricula tots los socis numeraris de la Agrupació.

ACADEMIA MERCANTIL

de Reforma de l'Ensenya. Aritmética, Teneduria de libros, etc., idiomas y correspondencia; de set a non de la nit.

CENTRE DE CONFERENCIAS

del Batxillerat y Asignaturas universitarias.—Carrer de Casp, 71, (Col·legi de Sant Lluís Gonzaga).

NOTA.—Para las Joves que no cursan carrera ha creat aquesta Academia Conferencias de literatura y Composició literaria, en las quals, junt ab la teoria correspondent, s'hi donará l'importancia deguda a la practica y semblansa de las mas renomadas y celebres de l'extranger.

Las ventatjas que té sobre altres medis que s'usan para treure tacs, son:

Primer. Treuen las tacs ab facilitat y no cal mullar la roba.

Segon. No altera lo color de la roba.

Tercer. No deixa cap senyal, ni tan sols en las robes de colors més fàcils d'alterar.

Quart. No s'inclama com la benzina.

Quint. Es aromátich y pot, donchs, emplearse en los vestits d'us diari sens cuidado de fer olor de fumigat.

Ayguas Minero Medicinales

Vichy francés. . . 1 pesseta

Saint Galmier. . . 70 cèntims

Saint Hilari. . . 90

Rambla de Santa Mónica, 18, botiga</